

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Újváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Eredmények.

Magyarország alkotmányos politikai életének láthatára hosszú idő óta sűrű felhőkbe van borulva. Lesve várjuk az első nap-sugarat, amelyet talán a beavatottak észre is vettek, a közvélemény azonban még mindig csak a borulatot látja.

A szabadelvű párt, amely évtizedek óta vezeti az országot, fenn akarja tartani egységét; precezirozta a katonai kérdésekben elfoglalt álláspontját; gróf Tisza István kifejtette a korona akaratát, de nekünk, akik messziről nézzük az eseményeket, úgy látszik, hogy a kibontakozás messzebb van, mint néhány nappal előbb hittük.

Elméleti megkülönböztetések felett disputálnak a politikusok; homályos és kevésbé homályos szövegek értelmét magyarázzatják a vezérek; mi pedig itt alant, a szürke tömeg apró atomjai hazafias aggodalommal nézzük a tornát s hiába kérdezzük magunkban: mi következik ez után?

Ne csodálja senki, ha a tömegeknek a minuciózus közjogi megkülönböztetésekhez kevés érzéke van; az idő inkább a gyakorlati érzéket fejlesztette ki s a hosszú vajudás után, amely a mai helyzetet megelőzte, gyakorlati eredményeket vár, amelyek a közvéleményt megnyugtatják, az áldatlan állapotot megszüntetik.

Az ország szeme arra a kilenc férfiúra volt irányozva, akik arra voltak hivatva, hogy a háborgó tengert lecsillapítsák; egységessé tegyék a szétágazó véleményeket s kijelöljék a nemzetnek azt az utat, amelyen át bevonulhat a nemzeti szellem a közösnek nevezett, de ezideig osztrák szellemmel telített hadseregbe. A kilences bizottság meg is alkotta a programot a maga politikai bölcsesége szerint.

Abban a programban, amelyet a kilences bizottság alkotott, sok bennfoglaltatik, amit a nemzet többsége óhajt és sürget, a leglényegesebb: a vezényleti nyelv kivételével. Ez az érinthetetlen pont, amelyhez a százados előítélet s a katonai felfogás nem enged nyulni.

Legelső sérelmünk az volt, hogy a magyar katonára nézve teljesen idegen jelvények alatt szolgálja a hazát. Az országos szabadelvű párt felvette programjába, hogy a közös hadsereg jelvényei, amelyek ma

alkalmazásban vannak, nem felelnek meg az ország közjogi állásának és ezért a jelvények kérdése közjogunknak megfelelően rendezendő.

A katonai büntető eljárás ósdisága s az eljárási nyelv német volta elleni panaszokat szintén orvoslandóknak mondta ki a bizottság.

A szabadelvű párt programjának sarkpontja az a rész, amelyben a katonai szakoktatás új alapokra való fektetéséről szól.

Ismert dolog, hogy a hadsereg oszlopos tagjai a magyar elem érvényesülésének legnagyobb akadályául folyton azt hangoztatták, hogy nagyon kevés magyar ifju lép a katonai pályára. És ebben volt is némi igazság. 1867-ben a tisztéknek 4%-a volt magyar s az arány nagyon lassan emelkedett mind e mai napig. Azt azonban, hogy mi volt az oka a katonai pályától való idegenkedésnek, a katonai körök bölesen elhallgatták; vagy pedig annak a rebellis szellemnek tudták be, amellyel a magyarságot régóta vádolják.

Az okokat feltárja a szabadelvű párt programja, amely a katonai oktatásban a magyar nyelv érvényesülésének akar garanciákat szerezni s arra törekszik, hogy a magyar ifjak részére alapítványokat biztosítson. A katonai intézetekben olyan ifjak, akik a német nyelvet nem birták, nem boldogulhattak. Általánosan el volt fogadva az a nézet, hogy a német nyelv bírása nélkül katonai iskolákba senki be nem léphet. Ismeretes az az életből merített tapasztalat, hogy német nyelvtudás nélkül még a honvédségnél sem állott nyitva az ut a magasabb rangokig.

Szomorúan tapasztaltuk azt is, hogy míg a cseh trombitás őrmesterek fiai részére mindig volt üres alapítványi hely, a legkitünőbb magyar fiuk gyakran azért nem léphettek a katonai pályára, mert részükre csak óriási díjakért akartak ajtót nyitani az intézetekben.

Pedig kétségtelen dolog, hogy a magyar szellemet csak magyar tiszték által lehet a hadseregbe belevinni. Még a vezényleti nyelv is csak másodrangu eszköz, hogy a nemzeti szellem érvényesüljön, mert ennek a tartalmát nem az képezi, hogy milyen kommandóra indul meg az ezred a gyakorló téren, hanem hogy milyen ideálok lelkesítik akkor, amikor életét kockára teszi.

A nemzet legnagyobb sérelme, sokáig nehezen türt fájdalma az az osztrák szellem, amely a hadsereget teljesen áthatja. Ezt a szellemet, bármennyire lelkesüljünk is a magyar vezényszóért, pusztán a kommandóval megtörni nem lehet. Ez ellen irányuló küzdelemnek éppúgy az iskolából kell kiindulnia, mint annak a kulturának, amely a tömegek értelmi színvonalát akarja magasabbra emelni.

Ugrás sem a természetben, sem a szociális életben nincs. Minden átalakulást elő kell készíteni. A közös hadsereg szellemének átalakítását ott kell előkészíteni, ahol a vezetőket képezik: a katonai iskolákban.

Ezért bünt követ el, aki kicsinyli azt a vívmányt, amely a magyar nyelv érvényesülésének s a magyar szellem erősítésének legtermészetesebb útját egyengeti.

A kilences bizottság programja szerint: »A tisztképzés ügye akként fejlesszessék, hogy a magyar tiszték létszámában mutatkozó hiány fedezése és a magyar csapatoknak magyar tisztékkel való ellátása állandóan biztosíttassék. E célból magyar ifjak számára fentartott megfelelő számú alapítványi helyek alkotása és a mennyiben szükséges, az ország területén elhelyezett új képzőintézetek felállítása, esetleg a honvédség képzőintézeteinek további építése által, annyi magyar ifjunak tisztté való kiképzése biztosítandó, hogy a magyar tiszték száma a hadsereg tisztikarának minden ágazatában azon mértéket érje el, mely a magyar honos legénység számarányának megfelel. Ugyanezen célból szükséges továbbá az is, hogy a közös hadseregnek az ország területén elhelyezett és lehetőleg magyar honos tiszték vezetése alatt álló tisztképző-intézeteiben a tanterv akként módosíttassék, miszerint az intézetekben a tantárgyak jelentékeny részének tan- és vizsgálati nyelve a magyar legyen, legalább oly mérvben, hogy az ezekbe belépő magyar ifjak előmenetelét a tan nyelv ne akadályozza és az ezekben kiképzett növendékek a magyar nyelvet is teljesen birják.«

Ez lesz mindenek fölött a gyakorlati eredmény, amely talán fontosabb a leg-tökéletesebb közjogi distinkciónál.

Mert hiába magyarázzák bele a tör-

vénybe, hogy a vezényleti nyelv megállapítása felségjog, az idő a nemzet legtermészetesebb jogának: anyanyelve használatának jogát nemcsak papíron, hanem a gyakorlatban is érvényre juttatja.

Ezt a jogot sem feladni, sem elvitatni nem lehet, mert arról a nemzet önszántából sem mondhat le, amint nem ítélni magát fizikai vakságra az, akinek a természet látó szemeket adott.

Őszinte örömmel vehetjük tudomásul, hogy — ha a szabadelvű párt programja valóra válik — egy lépést tettünk előre nemzeti jogaink érvényesítésének útjain; de fájdalmasan érintenek bennünket azok a jelek, amelyek azt bizonyítják, hogy még mindig nem értünk odáig, ahol legtermészetesebb jogaink feltétlen elismerését követelhetnénk.

Az a kérdés már most, hogy a közvélemény azon áramlat mellé csatlakozzék-e, amely a csekély eredményeket semmire sem becsüli s inkább kockára teszi a keveset, de elveszthet mindent; vagy ahhoz, amely jogot fel nem ad, de a keveset is megbecsüli, hogy a jövőben többet kivívasson?

Nekünk mindenekelőtt békés fejlődés s gyakorlati eredmények kellenek. Sem a haszontalan erőfeszítés, sem a közjogi rabuliztika nem fogják boldogítani a nemzetet.

Mi azt hisszük, hogy a nemzet legelső érdeke: a békés mederbe való visszatérés, amit a szabadelvű párt programja alapján lehetségesnek vélünk. Nem minden, sőt nem is sok, amit a nemzetnek ígér, de mindenképp fölé az az érdeme van, hogy kivihető pozitív terv s nem légvár.

A békés haladás utáni vágy ma már

erősebb a személyi tekintetnél s a gyakorlati értékkel nem bíró aggodalmaskodásnál.

Legyen először biztosítva a törvényesség; az alkotmányos élet zavartalansága, akkor ráérünk lényegtelenebb dolgokról is gondolkodni, személyi kérdésekkel bibelődni, a közjogászok hajszaelhatóságait megtapasolni.

A mult.

A kort az anyagi érdekek körüli küzdelem uralja. Ebben a küzdelemben győztes nép megszerzi magának az anyagi hatalmat, amelyvel nemcsak jólétet, hanem nemzeti dicsőséget, kultúrát és szellemi tökéletesbülést biztosít magának.

Az anyagi érdekek körül folytatott küzdelemhez azonban az erőt az idealismusból kell méríteni, mert ha a pusztá anyagelviségbe merülnek a nemzetek, ha nem ideális célok és törekvések adnak napról-napra megújuló ösztönt a haladásra; akkor olyan érdekharc tölti be az életet, amelynek nincs erkölcsi jogosultsága, nincs ideális tartalma.

Mi magyarok nemzeti ideáljaink megvalósításáért, régi dicsőségünk visszaszerzéséért küzdünk. Merítsünk idealismust nemzetünk nagy multjának emlékeiből. Az a polgárság, az a társadalom, amelynek szívében él az ősök emlékezete, amelyet lelkesíteni tud a nemzeti hősök emléke, az hazafias érzéssel hozzátapad a földhöz, amelyen él; annak érdekei elválaszthatatlanok a nemzeti törekvésektől s minden munkájával nemzeti célokat is akar szolgálni.

A világ, úgy látszik, el akar merülni az anyagi kérdések tömkelegébe. A hajsza a kenyér és a vagyon után mintha mindinkább elfojtaná a nemzeti érzés idealismusát; a történelmi nagyságok emléke mind jobban belemerül a feledés tengerébe s maholnap csak a levélárak s a tudósok őrzik a nagyok emlékezetét; a köztudatból azonban kivesznek.

Sajnosan tapasztaljuk, hogy ebben a rohamosan fejlődő országban a polgárság zöme nem esüng már avval a lelkes rajongással a mult nagyságának emlékezetén, mint az a nemzeti idealismus s a hazafentartó politika szempontjából kívánatos volna. És ez a jelenség nem más, mint a hazafias érzés hanyatlása.

Az idealismus elkopott, tartalom nélkül való fogalom a modern írástudók előtt. Mennyire

igazságtalanok s mennyire helytelenül bírálják az ember lelki világát azok, akik az idealismussal, mint a tömegeket mozgató erővel leszámoitak s helyette a lenni vagy nem lenni igét barsogják ezerféle változatban a tömeg fülébe! Pedig van még idealismus. Magunkba szívjuk azt az első lélegzettel, melyet belehelünk; belénk oltja a hegy, a róna, a magyar nyelv és felénk ragyog Magyarország történetének minden lapjáról. S az új apostolok elnyomják a velünk született erényt; elnyomják internacionális jelzőszavakkal, számokkal és bölesek szürke elméleteivel.

S így hamisítják meg a közérzetet és közvéleményt, így formálják át a magyar lelkeket. Pedig egyedül a nemzeti ideálokhoz való ragaszkodás az, amely ezt a nemzetet egy évezreden át fenntartotta. Évszázados háborúság, vesztett csaták, gazdasági válságok után tiszter és százszor rázta már fel ezt a népet a nemzeti érzés és megóvta, diadalra vezette minden vész között.

De olvassuk el bármely kulturnép történetét, látni fogjuk, hogy a zavaros kaoszt felett ott ragyogott mindig az idealismus napja. Ez volt mindig az az erő, amelyet a gondviselés az életre való fajok szívébe oltott, hogy meg tudják óvni állami és egyéni szabadságukat.

Ettől az erőtől ne engedjük megfosztani magunkat. Az ideális nemzeti célokkal együtt mulna el a nemzet is. Térjenek meg a hamis apostolok s ne másítsák meg tanaikkal a lelkeket ezen a földön, mert nemzeti romlást készítenek elő.

A megszentelt helyek, ahol az ősök vére folyt, a szobrok és jelek, amelyek nagyjaink emlékeit hirdetik, mint pusztábbak és elhagyottak, a lelkéből kivész a mult tudása, a szívekből a kegyelet. Ha így haladunk, néhány évtized múlva orgiáit üli az internacionalismus ebben az országban és ha jön egy újabb vihar, amely végigseper a nemzet felett, a nemzet elfeledi apai Istenét, mert lelkét nem edzette meg a nemzeti dicsőséghez, a nemzeti célokhöz való ragaszkodás.

Egy tényező van, amely ezen a nemzeti betegségen segíthet: az iskola. Zsenge korban kell megtölteni a gyermek szívét nemzeti ideálokkal. Fenn az egyetemen már hiába hirdetik az igét, ha a gyermek lelke sívársággal telt meg.

Az iskolától függ a nemzeti idealismus visszahódítása. Emlékezzenek meg ott mindennap a multról, a nemzet dicsőségéről, hogy a jövőben ki ne vesszenek egészen azok a nemes ideális vonások, amelyek nemzetfenntartó erejét századok nem tudták megtörni.

TÁRCA.

Halottak napján.

Csak ez az egy nap a 365 közül, mely nem a miénk; ez a piros betűs s mégis fekete őszi nap: halottak napja.

Mi kik úgy ragaszkodunk az élethez, még ezt az egy napot is el akarjuk venni a halottaktól. Hisz ezen a napon is úgy fülünkbe zúg az élet, ép úgy magunkkal visznek az emberi gyarlóságok, ép úgy rabjai vagyunk szenvedélyeinknek s igazán csak egy marék poézis az, mit a kirakatokból a temetőbe vándorló gyertyák fénye, az őszutó megmaradt virágaiból font koszorúk illata szívünkben kelt.

Már a természet is úgy akarja, hogy a lehulló felevéllel, a madárka elhaló dalával eljőjön a hervadásra, mulandóságra emlékeztető nap, hogy az utolsó virágoknak ne lehessen szebb, kegyetesebb rendeltetésük, mint hogy azok besüppedő sírjain vagy márvány sírboltjain hervadjanak el, kiket egykor az életben szerettünk.

A hervadásnak, elmulásnak gyönyörű ünnepe ez a nap. Egy felkiáltójel, mely bennünket a jelenből egyszerre a multba visz. Mintha csak beszélne, oly félremagyarázhatatlanul figyelmeztet a munka, a küzdelem napjaiban: Állj meg, pihenj meg, töröld le arcod verejtékét, jusson eszedbe a halott, kit szerettél, most már nincs, a nyirkos földben alszik mindörökké. És ime mintha a harangzúgásra a férfi, ki ott görnyed íróasztalánál, ledobja a tollat, a munkás kezéből kihull az ásó, kapa s egy belső szózat, egy láthatatlan kéz kiviszi a temetőbe, a halottak hosszú csendes városába. Ma ez sem csendes; befura-

odik az élet az enyészet közé, a kegyelet a hivalkodással párosulva vásárt csinál a sírok közt, a vasrácsok, márványobeliszkek lábainál.

De hát mért félünk, mért borzadunk úgy a halál gondolatától? Pedig tudjuk, érezzük, hogy az élet legtöbbször tele küzdelemmel, a szenvedések hosszú láncolatával. Mint az április tavaszt ígér, de tele szeszélyvel hirtelen boruval, úgy az ifjuság rózsás napjaira eljönnek a sötét felhővel teleterakott évek s mosoly helyett panasz ül ajkunkon, bánat szívünkben. Dolgozunk, küzdünk s a legnagyobb küzdelem napjaiban egyszerre eljön a halál; az ember szervezete, mint lejárt óra megáll, a szív, mely annyi szép reményért hevült, csak érzéketlen husdarab s a tehetetlen fagyos tetemet leteszik a földre s a szép hőgyet, büszke férfit, tudóst, bolondot egyformán csunya férgek rágják össze s semmivé lesz. Mert meg van írva: Por voltál s porrá leszel. A fejfa egyszer kidől, a kő összeomlik s a sír jeletlen marad s a halottra ráborul a feledés.

Ezért félünk úgy a haláltól, mert nyomában feledés van. Mi gyarló emberek addig vagyunk boldogok, míg ismernek, míg ünnepelnek bennünket. Ezért szeretünk élni, ezért futunk a jelen röpke boldog percei után s sietünk letépni puha himporos virágait, félve, kikerülve tövisét, melynek szurása fáj . . . Kiról nem beszélnek, az elfelejtett, az elfelejtett ember pedig már félig halott, az elhataláskor másodszer halt már meg.

De hát mi az élet, mit szeretünk mi a világon? Oly szépen felel rá Reviczky egyik költeményében: »Csak hangulat«. Egy virágosok, melyből hamar elszáll az édes illat s megmarad a sok hervadt virág, sötét levél . . . A férfi boldog ifjuságából, a leány tarka, szívárványos tavaszából, édes óráiból mi marad meg más? Mi

furakodik elő a sok hervadt virág leprélt levelei közül? Hallunk-e a szerelmesuttogó szavakból valamit, érezzük-e a vállunkra hajlott fürtös leányfő mint hozta bizsergésbe vérünket . . .? Mint bájos zene után a dal poetikus szépségei, nem zsonganak fülünkben, de vigasztalóul velünk marad a hangulat . . . Úgy vagyunk az étellel, mint a karzati publikum szemében a cirkus tarka mutatványai; az élvezetek világából lecsnek a földre; ott az élet: egy bögre tej vacsorára s száraz kenyér, nekünk esalódás, kiábrándulás.

Mert hát ki ne esalódott volna életében?! Mindenkinek voltak tervei, melyekkel felkesítették, bearanyozták a mindennapi élet szürke, unalmas napjait. Az apró rövidíruhás leányka, harisnyás, matrósapkás fú minő bohó, kacagni való tervekkel áll elő: mi lesz, ha nagy lesz. És megrajzolja magának a jövőt, merész, riktó színekkel. Ezeknek sorsa közös a virággal: hervadás, pusztulás, hisz mulandó minden a világon. — Alig jó aranykalászt érlelve a nyár, már halljuk a esalogány elhaló, zokogó dalát, már látjuk a sárga leveleket, midőn zörögve hullanak le a földre. A kedves, napsugaras délutánok, a bohó ifjuság tarka képei kergetőznek előttünk; érezzük a hűvös őszi levegőn keresztül is annak édes sugarait, boldog melegt. Hol vannak azok a napok, melyek minden órája egy szétröppent gondolatot, színes álmot hozott?! Ki vette el tőlünk? Hova nyargaltak, peregték le oly gyorsan? Csak egy napra, néhány rövid órára legyetek ismét szívemé, hogy újra végigjárjam, végigálmodjam azokat a helyeket, melyeknek minden perce édes merengés, minden lépése röpke sóhaj, édes fohász. Azt kérem, azt szomjazom csupán.

A jegyzők sorsa.

Kovács Gyula légrádi jegyző, a zalamegyei községi és körjegyzők egyletének elnöke folytonos agilitással igyekszik kartársait tömöríteni a jegyzők sorsának javítása érdekében való együtt működésre. Legújabbán a következő felhívást intézte az egylet tagjaihoz:

Igen tisztelt kartárs Úr!

Alap igazság, hogy nagy célok elérésére csak küzdelmek árán kivívható sikerek biztosítására egyetlen s eredményre vezető eszköz a rokon érzelmek találkozása és az összetartani hivatott erők tömörülése.

Nines testület a föld kerekén, amelynél e kettő annyira hiányoznék, de viszont nines testület a föld kerekén, amelynek e kettőre oly nagy szüksége volna, mint ép a miénk: a községi és körjegyzők testülete.

Hisz találóbb hasonlatot keresve se fedezhetünk volna fel, mint a melylyel az „Egyetértés” című napilap közigazgatás című rovata homlokán megtisztelt bennünket „Az ország mostohái”!!! Nem szin igazság-e ez?! Nem foglal-e e rövidke mondat sokat, mindent magában?! Akkor, a mikor igen sokan, de különösen magunk legjobban tudjuk, hogy bizony mi igazán az ország mostohái vagyunk.

De csak legyünk tárgyilagosa és őszinték. Vizsgáljuk a kérdést úgy, ahogy a valóságban van. Biztosan reá fogunk jönni annak tudatára, hogy mindennek, ha nem is kizárólag, de igen nagy részben önmagunk vagyunk az okai. S miért? Egyszerűen azért, mert mi magunk nem törődünk saját érdekeinkkel oly mértékben, mint amely mértékben annak istápolását másoktól várjuk.

Mondjuk ki nyíltan és őszintén, hogy indolensek, fásultak, kedvetlenek vagyunk tarthatlan helyzetünk s majdnem olviselhetlen élet-existenciánk javítására okvetlen szükséges nagy küzdelemnek részeseivé lenni országiszerte valamennyien.

Abhelyett, hogy csata sorba állva mind a 7000-en mint egy ember vállat vállhoz vetve indulnánk az élet halál harera, vissza vonulva szemléljük egyletünk néhány tisztviselőjének titáni nagy munkáját, amelynek eredményével azután nagyon természetesen nem vagyunk megelégedve.

De nem is lehetünk. Nem pedig azért, mert az a néhány száz hivatott küzdő bármily óriási erőt fejtsen is ki a tettek mezején, nem képviselhet oly erkölcsi erőt, amely 7000 érdekelt

Nem lehet. Csak a gyermek szíve igazán az övé. Mikor kilép az ifju az életbe, hogy két keze munkájával keresse meg a mindennapi kenyerét, szívének egyik felét lefoglalja, elfásítja a mindennapiság, a megmaradt fél szívére osztozik az ifju hév, lelkesedés s emlékezés. A gyermek csak kacag, szíve egészen a boldogsággal van tele, de a férfiban alig marad valami a gyermekből, a férfi szíve egészen más.

Ez az egy nap a halottaké, pár órára szívünk is visszaadja eltemetett, füstbement vágyait, reményeit, hogy annál fájóbb, keserűbb hangulat lépje el. Nyugodjanak békében, ne feszegessük, ne bolygassuk mégse azokat. A pók az idő szövő székén ugys bevonta finom hálójával; minek letépni azt! A mi volt az vissza nem jó, hogy többek akartunk lenni, mint mik vagyunk, ezt ugys tudjuk, ki venné hiúságnak egy ambiciózus, fiatalságtól duzzadó ifjutól? Minek keserítsük napjainkat késő szemrehányásokkal, hisz ugys hiába! Csak az emlékezés pislogó méése az, melyet megújtanunk kell, hogy annak halvány világánál lássuk meg, mik voltunk s mint éreztünk egykor régen. Emlékezés rózsafája még kihajt e napon; azután vége mint a madáresiesergésnek, őszi napsugárnak . . .

* * *

Minden évben halottak estéjén kimentem a temetőbe. Ez a negyedik, midőn az élet elsodor attól az egyszerű granitabeliszktól, melyet a gyermeki hála állított a családi sírdombra. Bezárom ablakom, hogy a város zajából ne halljak semmit, s a csendben szívem elegikus hangulatával veszem kezembe halottaim fényképeit, egy fiatalét s egy jóságos öregét, ki mindkettő egyformán volt atyám . . . S beszélek hozzájuk lassan: Ugye vezetni fogtok most is engemet? Velem lesztek mindig, mindenütt? . . . És mintha felelné rá a tulvilági hang: Igen, igen . . .

Szigethy Erdős Irnák.

jegyző jogos és méltányos követeléseit, mint az egész országos testület egyhangú véleményét, tolmácsolhassa a hatalom előtt.

De egyleti képviselőinktől igazságosan nem is kívánhatunk többet. Nem pedig azért, mert kevés számban lévén, egyrészt erejük kimerül a küzdelem porondján; másrészt azért, mert harei kedvük lelohadt a köteles támogatás nagymértékű hiánya s nemtörődömsége miatt. Amelyeknek pedig most a 12-ik órában meg kell szünnök; mert ha ez időt és alkalmat — amikor egy társadalom valamint a napi sajtó egyrésztének rokonszenve helyzetünk és ügyünk iránt fel lett keltve — ki nem használjuk s egyöntetű szervezkedésünk s hathatós közremunkálásunk által ügyünket a kínáló s ajánlott módon diadalra jutni nem segítjük, úgy reá terítjük évtizedes reményeinkre a halotti takarót; még pedig azzal a határozott tudattal, hogy az önmagunk által eltemetett hamvakról fellebbenni soha nem fog.

Csata sorba, tehát kedves kartársak! Ébredjétek fel az érdekeitek s családaitok érdekével oly keveset törődő merev álmaidokból! Hisz nem kíván töletek senki teljesíthetetlen anyagi vagy szellemi áldozatot! Csak annyit, hogy szervezkedjétek, vegyétek ki részeteket a közös munkából mindnyájan s ne várjátok, hogy részünkre mások kaparják ki a gesztenyét a tűzből, elégedjünk meg azzal, hogy akadnak kivülünk, a kik azt megsütni segítik.

Ne hallassátok folyton azt, hogy nines időtök, hogy ügyeinkkel foglalkoztatok. Hisz a munkával agyon terhelés mindnyájunk golgothája s első sorban ez az, amin közös erővel segíteni akarunk és segítenünk kell. Mert máskép a bürokratikus gondviselés majd talál módot és anyagot arra, hogy az a munka még szaporodjon; s gyáva nemtörődömségünk kihasználásával anyagi javadalmaink, közjogi helyzetünk, nyugdíj ügyünk, fegyelmi szabályzatunk, segédkerünk stb. stb. rendezése még a mostani állapotnál is rosszabbodjék; de jaj valahogy ne javulhasson. Nem-e önmagunk és életünket félte őröz szegény családaink ellen elkövetett öngyilkosság-e az, amikor a legerősebb testi szervezetet is tönkre tevessel fenyegető óriási munkahalmaz súlya alatt erőszakkal s időnek előtte akarunk elpusztulni?!

Pedig hogy ennek a mostani szolgálati és közjogi helyzetünk mellett be kell következnie, azt hiszem — egy kartárs se vonja kétségbe.

Halljátok meg az idő s alkalom hívó szavát! Álljatok sorompóba s ne dobjátok papír kosárba e szerény felhívásomat, melyet — mint vármegyénk községi és körjegyzők egyletének ezidőszertinti elnöke — kötelességszerűleg intézek hozzátok.

Két nagy s egyleti életünk terén korszakot alkotó kérdés megoldása áll előttünk. S mindkettő a szervezkedés általam alább ajánladó módzatainak megvalósítása által leszen csak véleményem szerint elérhető.

Az egyik a f. évi vármegyei közgyűlésünk által elfogadott emlékiratomban foglalt elvek alapján, a községi közigazgatás s ezzel kapcsolatos helyzetünk minden irányban leendő javítása az 1886. évi XXII. t.-c. teljes revíziója által.

A másik ugyancsak ez évi közgyűlésünk által ajánlott, s az országos jegyzői egylet által egyhangú lelkesedéssel elfogadott „Erzsébet segítő egyesület”-ünk megteremtése.

Mindkét kérdés nagyon is aktuális. Amelyek egyikéhez sem kell bő magyarázat. Az első azért, mert azt mindnyájan igen jól tudjuk, hogy se a jelenlegi községi közigazgatás, se abban a jegyzők közjogi, erkölcsi, phisikai és anyagi helyzete tovább gyökeres reformok nélkül fenn nem tartható.

A második azért, mert ha az elsőt keresztül visszük is, oly rózsás helyzetet azért nem leszünk képesek teremteni számunkra, hogy gyermekeink neveltetését illetőleg ne gondoskodjunk olyan intézmény létesítéséről, ahol ők már életünkben s annál inkább elhalálzásunk esetére képességünkhöz mért anyagi erővel, kellő erkölcsi és szellemi garantiát nyújtó felügyelet mellett, teljes kiképzetést nyerjenek.

Mindezek azonban egyleteink mai szervezésével véleményem szerint meg nem oldhatók. Nem pedig azért, mert azok működésében fájdalom nem veszünk mindnyájan részt.

Ezt tehát meg kell törni. S a jövő alkotás nagy munkájából a köteles részt minden kartársnak országiszerte ki kell venni. Ami pedig

szertem csak az alulról felfelé épülő egyesülés kérdésével vezethet sikerre. Hisz a társadalmi egyesülés olyan mint a növény, melynek hogy életképes legyen, első feltétele, hogy annak elvetett magja gyökeret verjen a földbe, amelyből, ha kinő, életető taplálékát szívja. Hisz nines egyetlen legparányibb növény se a föld kerekességén, amely — a dudvától az ezer éves büszke tölgyig — gyökér nélkül élni volna képes.

Ilyen a mi egyletünk fája is, amely hogy élni, növekedni, erősödni s a megtámadás milliányi viharával megküzdeni képes legyen, mindenekelőtt kell, hogy testületeink külső talajában, vagyis a vármegyék járásában erős s életképes gyökeret verjen.

Nézetem szerint tehát itt kell kezdeni a szervezkedést a járási jegyzői egyletek megteremtésével. Ahol pedig megvannak — de örök álmutat alusszák — azok életre keltésével.

Ezeknek kell azután megalkotni a vármegyei s azoknak az országos jegyzői szövetséget, amelyek mindegyikének tagja kell hogy legyen a szerves kapcsolat folytán az ország minden községi és kör, nem különben minden rendszersített állásban működő al- és segédjegyzője. Amely egyletek működését oly összhangba kell hozni egymással, hogy minden eszme, javaslat, indítvány a járás körökből kiindulva s a vármegyei egyletek által megvitatta kerüljön döntés és kivitel végett az országos szövetség nagy fóruma elé. Amelynek illetén impozáns megnyilatkozása után kell, hogy az ország számottevő nagy testületének jól megfontolt kívánsága és akarata, nem kevésbbé javaslata és indítványa döntő sulyként essék a hatalom nehezen billenő mérlegébe.

Kérelmem tehát az kedves kartársaim, hogy: 1. alakítsátok meg vármegyénkben mielőbb alapszabályszerűleg a járási községi és körjegyzői egyleteket. Ott pedig, a hol már megvannak, keltsétek azokat tevékenységre.

2. Lépjétek be egyenkint a községi és körjegyzők általunk kezdeményezett, „Erzsébet segítő egyesület”-ébe mint állandó tagok s igyekezzetek ilyenekül megnyerni községeiteket is, csak néhány korona évi tagdíj fizetéssel. Mert nem hiszem, hogy akadjon község, amely azt — a kellő indokolás után — csak egy is megtagadná.

3. Ne mulasszatok el egyetlen kedvező alkalmat se felhasználni, amellyel ezen segítő egyletünk alaptökéjét gyarapíthatjátok.

Végül 4. mindezen kérelmeim tárgyát képező intézkedések eredményeiről, f. év végeig járásköri elnökeitek által engem, — a további intézkedések eszközölhetése végett — értesíteni kegyeskedjétek.

Biztat a remény, hogy soraim nem fognak a pusztában kiáltó szavaként elhangzani s hogy zalavármegyei községi- és körjegyzői átérezve és értve a parancsoló szükség hívó szózatát, ha ott voltak lelkesülten és felhevülve mindig az indítványok tételeinél, nem fognak hiányozni most a tettek mezején sem.

Ugy legyen!!!

Légrádon, 1903. évi október hó. Kartársi üdvözléssel: Kovács Gyula egyleti elnök.

Hivatalos-rovat.

44/kih. 903.

Körözvény. A fenti számú jogerős ítélet alapján, közrend elleni kihágás miatt 5 K pénzbüntetésben marasztalt gógánfai születésű 46 éves, róm. kath. vallású nős, barabásszegi lakos Csécs Márton földmives, mielőtt rajta ezen ítélet végrehajtható lett volna, ismeretlen helyre távozott. Nyomozandó és siker esetén alulírott hatóság értesítendő.

Zalaegerszegen, 1903. október 25-én.

Csentericz Béla
r.-kapitány.

Hirek.

A Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíj alapra újabbán a következő adományok érkeztek: gróf Andrássy Tivadar 500 K, báró Puttheány Géza (Szigliget) 100 K; Jerffy Adolf (Nagyrecse) 50 K, Kozáry László (Budapest), Gaál Ödön (Galsa), id. Háczy Kálmán (Zalaegerszeg), 20—20 K; Makray Sándor (Egervár), Zatkureczky Márton

(Zsigmondháza), Hayden Sándor (Szalapa) 10—10 K; Eöry Béla (Gulács) 11 K; Kovács Rezső perlaki főszolgabíró gyűjtése 6 K 90 f.

Esküvők. Gróf Wilezek Frigyes, az alsólendvai kerület országgyűlési képviselője e hó 27-én tartotta esküvőjét Grácban Latinovics Mártha urleánnyal, Latinovics Albin és Nagy Regina urasszony leányával. Az esketési szertartást Csernoch János pápai prelátus és országgyűlési képviselő végezte a gráci hercegektől nyert engedély alapján a magyar szertartáskönyv szerint magyarul és ugyancsak magyar, megható szentbeszédet intézett az ifju párhoz. A magyar urak mind fényes magyar díszruhában jelentek meg a fényes esküvőn s általános bámulat tárgyát képezték. A gráci székesegyház egészen megtelt előkelő közönséggel, melynek szokatlan volt ugy az esketés magyar szertartása, mint a nagyszerű fényes pompa, melyet ez alkalommal kifejtettek. Jelen voltak: gróf Batthyány István és neje, báró Ambrózy Gyula és neje, gróf Zedtwitz Utz és neje, özvegy Latinovics Ödönne született Attems grófnő, báró Mylins Henrik és neje, Latinovics Géza országgyűlési képviselő, gróf Széchenyi Kálmán, gróf Somssich Adolf, báró Walterskirchen Jenő, Attems Karola grófnő, gróf Wilezek Vilmos és neje, Latinovics Frigyesné, gróf Attems Ferenc, Bonn tábornok és neje, Wurmbrandt Nina grófnő, gróf Attems Méric és neje, gróf Somssich Béla és neje, özvegy Wilezek Edéné grófné, Förster Ottó országgyűlési képviselő, gróf Attems Rudolf, báró Prónay Dezső, gróf Somssich Géza, báró Manfroni Méric. — Dr. Nagy Béla komáromi kir. törvényszéki jegyző f. évi október hó 31-én vezette oltárhoz Remm Gabriellát, Remm József helybeli posta és távirtda felügyelő és neje kedves leányát. A díszes esküvőt nagy közönség nézte végig a templomban, a hol az egyházi szertartást a völgegyi testvérhátyja, dr. Nagy Benjamin ezisztenci rendi áldozár, egri főgimnáziumi tanár tartotta szép beszéd kíséretében. A fiatal pár a délvidékre utazott.

Eljegyzés. Dr. ajtai Kovács Barna belügyminiszeri segédfogalmazó, tart. honvédszázadnagy, dr. ajtai Kovács Sándor egyetemi tanár és nagyszegedi Szily Sarolta fia, eljegyezte várbogyai Bogay Lenke urleányt, várbogyai Bogay Máté országgyűlési képviselő, sármelléki földbirtokos leányát.

Helyettesítés. Dr. Jankovich László gróf, Zalavármegye főispánja a keszthelyi szolgabírói állásra dr. Skublies Ödön tb. szolgabíró helyettesítette, a ki állását a napokban el is foglalta.

Adóhivatali gyakornok kinevezése. A zalaegegerszegi m. kir. pénzügyigazgató Talabér Lajos érettségi vizsgálatot tett gyürüsi lakost a keszthelyi m. kir. adóhivatalhoz díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Megyebizottsági tag választás. A vármegye szeptember havi törvényhatósági bizottsági közgyűlése által október 20-ra kitűzött választási napon a muravidai választó kerületben *Neusiedler* Jenő murakirályi jegyzőt, a karmaesi választó kerületben pedig *Tatarek* Lajos vallási urodalmi főerdészt választották meg megyebizottsági tagokul.

A városi közkórházi bizottság október 26-án délután ülést tartott, amelyen tárgyalták és megállapították a közkórház új alapszabályait s azokat elfogadás végett beterjesztik a városi képviselőtestülethez.

A balatoni muzeumnak egyik célja az, hogy tájrajzi osztályában a Balatonon osztozó három vármegye: Somogy, Veszprém és Zala vidékeiről, helységeiről, épületeiről, nevezetességeiről megjelent képeket, fényképeket, metszeteket, klikéket, képes levelező-lapokat, szóval minden régi- és új képes ábrázolásokat összegyűjtsön és megőrizzen. Lapunk utján az egyesület vezetősége arra kéri a közönséget, kegyeskedjék a birtokában levő ilyen ábrázolásokat, avagy az azokat tartalmazó nyomdai termékeket muzeumnak megküldeni. Különösen kéri a három vármegye kereskedőit, hogy a kiadásukban megjelent képeslevelezőlapokat, esetleg az ezek alapjául szolgált fényképeket, megküldeni sziveskedjenek. Kéri továbbá a fényképeseket, sziveskedjenek a birtokukban lévő lemezekről 1—1 levonatot megküldeni, esetleg telepedési helyekről képsorozatot fölvenni. A szives ajándékokat úgy hírlapilag, mint az Évkönyvben nyugtazzák.

Rákóczi ünnepély tartanak f. hó 15-én d. e. 11 órakor Tapoleán a városháza tanácstermében a következő műsor mellett: Megnyitó, tartja Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselő, Himnusz, éneklí az állami polgári fiúiskola énekkara, Zrinyiné című költeményt a kath. legényegylet részéről szavalja Buchberger József. Felolvasás, tartja Kollányi Ödön, kurucdalok, éneklí az állami polgári fiúiskola énekkara, az iparos ifjak önképzőkörre részéről szaval Mekler Károly; zárszó, tartja Glazer Sándor városbíró; Szózat, éneklí az állami polgári fiúiskola énekkara.

A légrádi zárda ünnepe. A légrádi r. kath. leányiskolát és kisdodovodát vezető nővérek ott működésének műsor előfordulójá s a zárda élén álló Prokesh Aurelia főnöknő zárda életének husz éves jubileuma alkalmából október hó 26-án szép és megható ünnepséget rendeztek a légrádi zárdában. Az intézet jelenlegi és volt növendékei ének, szavalás, alkalmi versek, élőképek és két szindarab előadásával rótták le a szeretet és hála gyengéd figyelmét a nagyérdemű főnöknő iránt, ki a közönség köréből hallgatta az előadásokat. A szabatos énekek, az alkalmi versek és élőképek kedves vonatkozásai a jubiláns nemes erényeire, a növendékek keresetlen, közvetlen előadása, a szép jelmezek, gondos rendezés, főleg pedig a növendékeknek a magyaryelvben való kitűnő jártassága együttesen könyeket fakasztó mély hatást gyakoroltak a jelenlevőkre. Az ünnepélyen ott voltak: Csertán Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő, Czukelter Lajos vármegyei első aljegyző, Viosz Ferenc járási főszolgabíró, dr. Mayer Ferenc járásorvos, Peczek György kerületi esperes, egyházi tanfelügyelő, Zimmermann Ferenc, Golub János, Fábrián Gyula, Fatér István, Teller Vince lelkészek, Bors György ág. ev. lelkész, alsódomborui Hirschler Miksa és neje, Zalán Gyula és neje, Zalán István, Riedl Jenő, Draskovich Lajos stb. A légrádi előjáróság és értelmiség teljes számban volt jelen Kovács Gyula jegyzővel élén. A budapesti Margit intézet részéről annak főnöknője, Morvay M. Valeria volt jelen egy nővérrel, a berzencei zárda részéről Martinkovics M. Marcellin főnöknő jelent meg hat nővérrel. Az ünnepségen részt vettek az összes légrádi tanítók. Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő lelkes és megindító szavakat intézett az ünnepelt főnöknőhöz; méltatta nagy buzgalmát a magyar kultúra szolgálatában, mely itt a határszélen kétszeres jelentőséggel bír; elismeréssel szólt a légrádi nővérek tíz évi működéséről; azon reményének adott kifejezést, hogy teljesebbé megy a költői jelszó, melyet tíz év előtt a légrádi zárda alapkövének okmányára véstek: »Hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül!« Miután még Peczek György egyházi tanfelügyelő meleg szavakkal fejezte ki üdvözlőit az ünnepelteknek: a közönség és a növendékek a Himnusz elneklésével fejezték be a szép napot. Prokesh Aurelia főnöknő ismételt volt tárgya lelkes ovációknak, amelyekre vonzó egyéniségével, rendkívüli buzgalomával s hivatásának hő szeretetével mindenképpen rászolgált.

A szőlészeti és borászati tanfolyamon Tapoleán résztvett tanítók vizsgálata dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelőnek elnöklése mellett volt, aki a vizsgálat befejeztével a tapasztalt eredmény fölött elismeréssel fejezte ki Tuss Antal m. kir. vincellériszkolai igazgatónak a mintaszerű vezetésért, valamint Mook Gyula és Török Pál szőlészeti és borászati felügyelőknak, mint előadóknak, ügybuzgó fáradozásukért; majd buzdító beszédet intézett a tanfolyamban résztvett tanítókhoz, hogy az itt szerzett elméleti és gyakorlati ismereteiket otthon, falujukban, törekedjenek a nép között érvényesíteni. A tanfolyamban résztvett mind a 21 tanító jó eredménnyel tette le a vizsgálatot.

Iskola felszentelés. Október hó 25-én szentelték fel Tófej községben az újonnan épült r. k. iskolát, melynek létesítése körül sokat fáradozott Szillner József tárnoki plebános. A felszentelés alkalmával az ünnepi beszédet Vas Jenő pápai káplán tartotta.

Tanítói közgyűlés. A szombathelyegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület letenei köre őszi rendes közgyűlését f. hó 4-én d. e. 10 órakor tartja Letenyén az elemi népiskolában; a közgyűlést megelőzőleg 9¹/₂ órakor Veni Sancte-val isteni tisztelet lesz s utána Sperg Lajos letenei tanító és Berényi Frida tanítónő gyakor-

lati tanítást tartanak. A közgyűlésen a folyó ügyek elintézésén kívül Bagyary János letenei tanítói nevelés-tudományi értekezést olvas fel e tétel felett: »Párhuzam a nyilvános és magán nevelés között«. Ezen a közgyűlésen választják meg az alelnököt és a jegyzőt. — A szombathelyegyházmegyei róm. kath. tanítótestület zalaegegerszegi köre pedig november hó 5-én d. e. 9 órakor tartja közgyűlését Zalaegerszegen a kath. legényegylet helyiségében.

Vadászat. Ifju Sibrik Adorján magyarórvásmegyei vadászterületén október 29-én szalonkákra hajtóvadászatot rendezett, a melyen részt vettek: Babos Kálmán nyugalmazott tábornok, Körmenről, Perényi Antal körmenői plebános, Mező Gyula nagybirtokos urodalmi bérlő Hegyháthadászról, Löbl Rezső nagybirtokos a rimányi pusztáról, Tóth Sándor tisztartó Szőczeről; továbbá Bérczay András kapitány es. és kir. kamarás; Mező Gyula, Gaál Andor, Matisz Pál és Cséfalvay honvéd huszár-hadnagyok Zalaegerszegről, a házi gazda és annak atyja. — Terítékre került 1 fogoly, 4 szalonka, 20 nyul és 5 őz. A hatodik őz az erdőben tanyázó kocsisok közé került, kik azt élve fogták el, és megkötözték, délben azonban, mert suta volt, a vadásztársaság szabadon bocsájtotta.

Iskola felavatás. Megható ünnepséggel folyt le a nagyrécei községi elemi iskola új épületének felavatása, október 25-én. Mire után a fellobogózt épület legnagyobb tantermébe gyűlt össze az ünneplő társaság, melynek sorában ott volt dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, *Viosz* Ferenc járási főszolgabíró, *Jerfy* Adolf és *Kherndl* Imre földbirtokosok, *Knezevich* József plebános és iskolaszéki elnök az iskolaszékkel, *Szemző* Zsigmond körjegyző Nagyrecse, Kisrecse és Sárszeg községek előjáróságaival, dr. *Jerfy* Géza ügyvédjelölt, dr. *Hausner* körorvos, az épület felülvizsgálását teljesítő *Király* Sándor mérnök, *Pesthy* Lajos és *Lendvay* Béla nagyrecsei tanítók, a szülők és a magasabb három osztály növendékei. Az ünnepély előtt a kir. tanfelügyelő hallgatta meg a növendékek szabatos, értelmes teleteit. Ezután *Szemző* Zsigmond jegyző üdvözölte dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanfelügyelőt, az összes községek és közönség nevében. Kir. tanfelügyelő hosszabb lelkes beszédben méltatta az iskolafentartó közönség áldozatkészségét; rámutatott a vallásos, hazafias, erkölcsös nevelés magasatos céljaira, a magyar nyelv nagy hivatására, a magyar nyelv és művelődés híj ápolásának szent kötelességére, megható intelmeket intézett a tanítókhöz, szülőkhez s előjárókhöz; hálás köszönettel és elismeréssel méltatta *Török* József gróf és nejeinek, *Jerfy* Adolfnak, *Kherndl* Imrénének, az iskolaszéknek és előjáróságnak lelkes buzgóságát és hazafias áldozatkészségét; mindenekelőtt azonban hálás köszönetét fejezte ki *Viosz* Ferenc járási főszolgabírónak ugy ezen építkezésnél, valamint járása minden iskolaiügyében tanúsított buzgó és lelkes támogatásáért. *Viosz* Ferenc főszolgabíró válaszában melegen buzdította községeit a megyei kulturában való haladásra s köszönte a királyi tanfelügyelőnek az egységes működéssel elért kiváló sikert. Az ünnepséget azonnal iskolaszéki ülés követte, melyben a legfontosabb ügyeket tárgyalta a kir. tanfelügyelő elnöklésével. Az egész társaságot fényes ebéd várta a nagyrecsei majorban, *Jerfy* Adolf vendégszerető házában. A szó leginyenebb értelmében lukullusi lakomának keretét képezte a háziur családjának lekötözö és kedves figyelme, mellyel teljesen elvarázsolták a jelenlevőket, kik szép és lelkes köszöntőkben ünnepelték a szeretetreméltóságban kifogyhatatlan házigazdát és családját, s a feledhetlen nap kulturális jelentőségét. Az új építkezéshez tízenhét ezer koronával járult az iskolafentartó közönség. Most szervezik már a harmadik tanítói állást.

A körmen—muraszombati vasut valóulása. *Barthalos* István vasutengedélyes zalalövői birtokos, ügyvéd, pápai lakos címére a napokban adatott ki a kereskedelmi miniszternek 28713. V. számú október 15-én kelt rendelete, mellyel a vasut kiépítésére biztosítva van 1,360.000 K államsegély, vagyis a 7,600.000 K építési tőkének 18%-a, s a vasut építési feltételei megállapítva. Az engedélyes felhivatott a vállalkozóval kötendő építési szerződés bemutatására, 380.000 K építési kaució letételére, és a kérelmezett 20 százalék államsegélyből meg nem adhatott 2 százalék törzsrésztvénynek, valamint a vasut tár-

gyalásakor igazolt 14 százalék törzsrészevény még kilátásba helyezett 1 százaléknak összegyűjtésére. F. hó 19-én 13229. V. szám alatt kiadott rendelettel a kereskedelmi miniszter elhatározta azt is, hogy a kiépítendő vasutat az államvasutak ügykezelésébe veszi át feles haszonnal, vagy szabvány szerinti kezelésként és egyes jelentékeny kedvezmények megadásával. Ezek folytán tehát a vasut kiépíthetése meg lettek adva az államtól reményelhetett segélyek. Most még a hiányzó 3 százalék törzsrészevény jóakarattal nehézség nélkül össze jön az egész vonal mentén, a törzsrészevényeket még eddig nem jegyezték, de ígért egyes községek és nagybirtokosoktól és a kisajátításhoz adandó ingyenes területekből. Ezen alapokon az engedélyes már tárgyalásba is lépett vállalkozókkal a vasutnak a tavasszal való kiépítése végett.

Alapszabály jóváhagyása. A belügyminiszter a monostorapáti önkéntes tűzoltó egyesületnek, továbbá a keszthelyi ének- és zenekedvelők egyesületének alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Vívó iskola. Chapon Károly előnyösen ismert okl. vívómester a Baross-ligeti vendéglő helyiségében megnyitotta vívó-iskoláját; feltételek: díj egy óra személyenként 10 K, tanuló ifjúságnak 6 K; órákat hetenként 3-szor tart reggel 7 órától este 9-ig; egy-egy órában legfeljebb 5 tag vesz részt; a felszerelést a vívómester adja; a vívó órákat bármely napon meg lehet kezdeni; egyes csoportokkal közös megállapodás szerint; beiratkozhatni a fent jelzett időben és helyiségben.

Teaestély. A zalaegerszegi társaskör november 7-én táncal egybekötött teaestélyt rendez saját helyiségeiben. Belépti díj személyenként 1 K; családjegy 3 K.

A murczi. Az új bor idestova kiforr s miután szesztartalom tekintetében nem a legrosszabb, sok embert megtaszogal a kadarkalé. Két városi atyafi a mult vasárnap este bandukolt hazafelé a hegyről. Égette a torkukat a sok murczi, megálltak tehát a esiszárkútnál egy ital vizre. Az egyik megpróbálkozott a merítéssel, de a gém nem akart engedelmessé; hogy súlyosabb legyen, rákapaszkodott s leszállott a kutba a vödörrel együtt. Nagyot ordított azonban, mikor belemerült a vízbe. Szerencsére nem eresztette el a gém sudarát s társa minden baj nélkül kihuzta. A hideg éjjeli szellő s a fürdő nem józanította ki a jókedvű embert; betért egy koresmába s éjfélig mulatott.

Kirabolt ékszerüzlet. Kuzen Antal keszthelyi ékszerész boltját kirabolták. A tettesek a szomszédos Beck-féle ház kapuzinjából nyíló kamara ajtaját kifeszítették, itt az üzlet falát áttörték és így hatoltak a boltba, ahonnan értékes aranyláncokat és gyémánt gyűrűket százával vittek el. Az elrabolt ékszerek értéke mintegy 30.000 korona. A tetteseket ez ideig nem sikerült kézre keríteni.

Pályázat orvosi állásra. A nagykanizsai járás főszolgabirája Légrad nagyközségben megüresedett s választás utján betöltendő községi orvosi állásra pályázatot irt ki. A javadalmazás 1200 K. A választás november 23-án lesz; a kérvényeket 22-éig kell benyújtani.

Gyilkos pásztortűz. Faluhelyen szokás, hogy a barmokat őrző gyermekek tüzet raknak a mezőn s körülötte sütkéreznek. Néhány mártónhalmi gyermek is tüzet rakott s Horváth Teréz ruhája lángot fogott. A többiek nem tudtak rajta segíteni s a lányka oly súlyos sebeket kapott, hogy amire hazavitték, meghalt.

Ismeretlen hulla. A Mura folyóból Muraszerdahely község határában egy 30—35 éves férfi feloszlásnak induló hulláját fogták ki, amely már hetekig lehetett a vízben. Kiletét eddig még nem tudták megállapítani.

Gondatlanság áldozata. Mult hó 23-án Szerkes Vendel szabólakosi lakós felesége tüzet rakott a major mellett, ahol egy 3 éves és egy 6 éves gyermeke melegedtek, míg anyjuk a tengeri fosztással elkészül. A melegedés közben a gyermekek ruhája meggyuladt úgy, hogy a 6 éves gyermek sebeibe belehalt, a három éves pedig súlyos sebekben fekszik.

Megugrott tolonc. Azok a csavargók, akik a munkától való irtózás miatt egyik tolonckocsiból a másikba kerülnek, gyakran maguk sem tudják, hová való illetőségűek, leggyakrabban pedig hamis illetőségi helyet vallanak be, mert

rendesen okuk van rá, hogy vissza ne kísérjék őket oda, ahol nagyon ismerősek. Így cselekedett Crewel Ferenc is, akire Stajersországból rátette a hatóság a kezét. A csavargó zalaegerszegi illetőségűnek vallotta magát tehát idekísérték. Itt azonban kitűnt, hogy a város nevét csak a térképről ismeri. Innét tehát vissza akarták kísérni Stajerba, Crewel azonban Bellatincz és Muraszombat között kísértéje elől megugrott, s nyoma veszett. Ki tudja, merre járja most az országot?

Ragadós száj- és körömfájás Zalavármegyében. A vármegye alispánja a ragadós száj- és körömfájás uralgása miatt a vészkerületeket a következőképp állapította meg: 1. Keszthelyi járásban Balatonyörök, Vonyarevashegy és Vállus fertőzött, továbbá Alsózsíd, Felsőzsíd és Gyenesdiás vészmentes községek. 2. Sümegi járás: Bodorfa, Csabrendek, Csehi, Dabronez, Gógánfa, Gyepükaján, Gyömörő, Hany, Kisvásárhely, Megyer, Nagygörbő, Sümeg, Szalapa, Zalaerdőd, Ukk és Zalamihályfa fertőzött, továbbá Döbröcze, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Kisgörbő, Medgyes, Óhid, Prága, Rigács, Sárosd és Szegvár vészmentes községek. 3. Tapolezai járás: Balatonederics, Balatonudvari, Haláp, Hegyesd, Kapoles, Kékkut, Köveskálá, Kővágóórs, Lesenczeistvánfalva, Lesenczenetomaj, Mindszentkálá, Monostorapáti, Nemesvita, Örvényes, Petend, Pula, Salföld, Sáska, Szentantalfá, Szentbékálá, Szepezd, Szigliget és Vigánt fertőzött, továbbá Aszófő, Balatonhenye, Csieső, Diszel, Gulács, Gyulakeszi, Hegymagas, Kisapáti, Kővágóórs, Mindszentkálá, Monoszló, Nagypécsely, Óbudavár, Rendes, Raposka, Szentjakabfa, Tagyon, Tördemiez és Zánka vészmentes községek. 4. Zalaszentgróti járás: Túrje fertőzött és Tekeny vészmentes község. A betegség megszűnése folytán Balatonkisszöllős, Balatonfüred, Keszthely p. v. és Cserszegtomaj községekre nézve fennállott vészkerületi intézkedéseket az alispán hatályon kívül helyezte.

A veszedelmes cigány leány. A nekeresi cigány tanyán több esinos fiatal leány van, de köztük egy sines, a ki olyan veszedelmes volna, mint a Zelfin. Veszedelmes volta azonban csak a férfiak szívbéli biztonására terjed ki. Nem találkozott a tanyán valamire való legény, kit a szép Zelfin hamis fekete szeme meg ne büvölt volna. De nemesak a szeme, hanem a szíve is csalfa volt a szép cigány leánynak; mert a hányan szerelmet vallottak neki, pedig ugyancsak találkoztak ilyen lovagok, mindegyikének viszonzotta a szerelmét. Így történt aztán, hogy hol egyik, hol a másik cigány legény udvarolt a szép Zelfinnek. Ebből aztán nagy háborúság támadt a minap a riválisok közt, mi közben egynéhányát elpáholták úgy, hogy a hamis szemű és hamis zuzájú leányt karhatalommal kellett a tanyáról eltávolítani.

Simon Judás vásár. A folyó évi október hó 28-ára esett Simon Judás vásárunk látogatottság tekintetében jól sikerült. Az időjárás kedvező volt, azért sokan látogatták. A kirakó vásáron a sátrak egész tömege volt felépítve s ezekben a vevő közönség majdnem egymás hátán tolongott. Iparosaink s kereskedőink nem panaszkodhatnak a vásárra, mert jövedelmezőség tekintetében kifogás alá nem eshetik. Az állatvásárra is sokat hajtottak fel, ámde itt már nem volt olyan kedvező az adás-vétel. Vidéki kereskedők és egyéb vevők gyéren mutatkoztak, azért eladás sem volt annyi, mint a mennyire számíthatni lehetett. Felhajtottak 39 db bikát, 897 db tehenet, 388 db üszőt, 1048 db ökröt, 551 db tinót, 459 db borjut, 15 db bivalyt s 550 db lovat és esikót, összesen tehát 3947 dbot. Ezekből eladtak összesen 1513 dbot. Az eladási árak következőképpen alakultak: magyar fajta jármos ökör 400—1400 K, tarka 400—1500 K, magyar fajtu tinó 2—4 évesig 260—900 K, tarka fajtu tinó 2—3 évesig 300—900 K, magyar fajtu tehén 40—220 K, tarka szőrű tehén 80—340 K, magyar fajtu üsző 2—3 éves 100—330 K, tarka szőrű üsző 2 évesig 100—320 K, borju szopós 20—100 K, választott (rugott) 20—60 K, bivalytehén 80—140 K. Lóvásár: igásló I. rendű 8—200 K, II. rendű 70—250 K, III. rendű 60—210 K, kocsiló (nehéz) 100—280 K, kocsiló (könnyű) 80—220, hátszló 100—380 K, levágásra 20—80 K, esikó 1 évesig 80—200 K, esikó 2 évesig 120—280 K, esikó 3 évesig 140—400 K, esikó 4 évesig 180—580 korona. Említésre méltó, hogy a vett állatokból több

darabot szállítottak külföldre; így Münchenbe, Bécsbe, Zwittaubá, Teschenbe s más városokba. Hazánkba pedig Debreczenbe, Magyaróvárra, Dombóvárra, Szentésre is szállítottak.

Pályázat. A tapolezai m. kir. vincellériskolánál 1904. évi január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra pályázatot hirdetnek. Bővebb felvilágosítást az intézet igazgatósága készségen ad.

Állami fűz-telepek. Hogy a gazdaközönség s fűz-telepet létesíteni szándékozó földbirtokosok megbízható forrásból nemesebb fűzdugványokat szerezhessenek be: több állami tanintézet és iskola mellett fűztelepeket tartanak fenn, amelyekből a szaporításra érdemes jobb fűzfajokból ezrért négy koronájával évenként december 15-ig bárki rendelhet telepítésre alkalmas fűzdugványokat. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter Baján homokos talajon, Busztyaházán pedig kötött agyagtalajon fűzkísérleti telepet létesített, amelyekben 52 fűzfa faj van tanulmányozás alatt.

Irtózatos tűz. K. vidéki városban nemrég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tüztőltság tilalma dacára a tulajdonos berohan a veszélyes tűzbe, hogy pénzesládáját megmentse. A hatalmas lángok és a türehetetlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakószobájába behatolhasson. Vissza kell térnie és már-már ingadozik alatta a roskadó épület, midőn szerencsére, kapaszkodás közben megakad az ajtóra szögeezett levelezéskönyvében, melyet kezében göresösen tartva, lezuhan a földre. Az irtózatos tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egyebe, mint az a pár értéktelen üzleti levél, mely a levelezéskönyvben volt és köztük Török A. és Tsa bankház, Budapest, VI., Teréz-körut 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott. Még alig tért magához az óriási csapás hatása alól, midőn azon kellemes hírt hozta a tűz által szerencsétlenné tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a furesa módon megmentett sorsjegy megnyerte a 600.000 koronás nagyjutalmat.

A tanév félévi beosztása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az intenzívebb tanítás érdekében a középiskolákban elrendelte a tanév félévi beosztását. Az adminisztráció egyszerűsítésére, főleg pedig az indokok közössége folytán a miniszter most rendeletet adott ki, amely szerint a félévi beosztás a többi iskolánemre is kiterjesztessék. E szerint már a jelen tanévben a tanítóképzőkben, felsőbb leányiskolákban és polgári iskolákban is a féléves beosztás lép életbe. A kereskedelmi iskolákban tudvalevőleg ez már régebbi idő óta fennáll.

Téves hír. Mult számunkban azt irtuk, hogy Posch Károlyné szül. Házas Erzsike, a körmenői „Korona“ kávéház tulajdonosának neje öltözködés közben meggyújtotta ruháját s égési sebeibe belehalt. Ez a hír azonban tudósítónk tévedésén alapul, mert nem Posch Károlynét, hanem Gosztola Imrénét érte ez a szerencsétlen sors.

A betegsegélyező pénztárak hivatalos helyiségeit magában foglaló épületekre nézve a kereskedelemügyi miniszter rendeletileg kimondotta, hogy azok nem adómentesek; továbbá hogy a betegsegélyező pénztárak a helybeli postaforgalomban portómentességet nem élvezhetnek.

Köszönetnyilvánítás. Özv. Gecsovics Ferencné vendéglőjében egy asztaltársaság 1 K 3 fillért volt szives az elaggott iparosok alapjára adományozni, fogadják a nemes szívű adakozók az ipartestület hálás köszönetét.

Az osztálysorsjáték játékterve. Most, hogy a m. kir. szab. osztálysorsjáték tizenkettedik sorsjátéka véget ért és már legközelebb megkezdődik a tizenharmadik sorsjáték: a közönség nagy érdeklődéssel fogadhatja az osztálysorsjáték hivatalos játéktervének közzétételét. Mert ebből a tervből az világlik ki, hogy összesen száztizezer sorsjegy közt 14,450.000 K-át sorolnak ki, s hogy a nyeremények száma akkora, hogy minden második sorsjegyre egynek-egynek okvetlenül jutnia kell. De tekintélyes a nagyobb nyeremények száma is és impozánsan nagyok a főnyeremények és a jutalomdíj. Ennek a játéktervének köszönheti az osztálysorsjáték az ő nagy elterjedtségét és népszerűségét, valamint azt a bizalmat is, a melyet iránta a közönség tanusít.

Elveszett. Egy három köves, női aranygyűrű elveszett. A beesületes megtalálót kéri a károsult, adja át a lap kiadóhivatalában.

Munkaszünet mindenszentek napján. Miután mindenszentek napja vasárnapra esik, a siroknak ezen ünnepnapon szokásos feldiszfítésére való tekintettel a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy ezen a napon virágok, koszorúk, gyertyák, mécsesek és a sírok díszítéséhez szükséges egyéb tárgyak az egész napon át akadálytalanul szállíthatassanak és árusíthatassanak. A sírok díszítéséhez nem használt egyéb árutárgyak forgalma azonban ugyanazon korlátozás alá esik, mint más vasárnapokon.

Eladó állatok és termények. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetnél következő állatok és termények eladók: 10 db 3—4 éves Merino précoce fajta jerke; 130 q buza, 100 q rozs, 100 q árpa, 3 q répmag 19.29 q mák.

Arany-árkeletpótlék november hóra. A vámilletékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztosításánál szedendő árkeletpótlékot (azsót) 1903. évi november hóra a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok es. és kir. pénzügyminiszteriumával egyetértőleg 19 1/2 %-ban állapították meg.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország“ 20-ik füzete hozza. 1. Huber Sándor „Barna kis lány piros almát árul“ magyar dalt. 2. Lengyel Miksa „Emke“ esárdást a legújabb magyar dalokból összeállítva. 3. Páris V. „Ping-pong“ polka. Francaiset. A legkedveltebb zongora zeneműjodonságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat, melynek előfizetési ára negyedévenként 3 K. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország“ Klökner Ede zeneműkereskedésében VIII. József-körút 22/24. szám Budapesten.

Rákóczi album lesz az „Egyetértés“ karácsonyi ajándéka. Minden előfizetőjének megküldi ezt a kiválóan érdekes könyvet, azoknak is, akik most lépnek be az előfizetők sorába. A Rákóczi-album a nagy idők nagy emlékeinek híű tükre lesz, a magyar irodalom jelesei írják és a legismertebb művészberek illusztrálják. De azonfelül, hogy a mostani időkkel oly hasonlatos történelmi multat híven idézi föl az „Egyetértés“ ebben az albumjában, nagyon érdekes szépirodalmi közleményekkel is gazdagítja. Már előre mondjuk, hogy az ország legnagyobb lapjához valóban méltó ajándék lesz, meglepetés az olvasók számára. Ismételjük: Az „Egyetértésnek“ minden előfizetője megkapja. Az „Egyetértés“ előfizetési ára egyébként egy hónapra 2 K 60 f, negyedévre 10 K, félévre 20 K. Az ország mostohái, lelkészek, állami tisztviselők, tanárok, tanítók, jegyzők, városi, vasuti, postai hivatalnokok, magyar katonatisztek kedvezményes áron kapják: egy hónapra 2 K 40 f, negyedévre 4 K, félévre 14 K. A „Divatszalon“ t, a ház albirójának olvasmányát, kívánatra szintén kedvezményesen, negyedévre 2 K-ért kapja az „Egyetértés“ minden előfizetője. Az előfizetési pénzeket legelőszérűbb postautalványon egyenesen a kiadóhivatalban (Budapest, Vármegye utca 11.) küldeni.

A „Magyar Könyvtár“ szeptemberi sorozata ismét néhány értékes füzetet gazdagítja e kiváló gyűjteményt. Az újabb magyar irodalom elbeszélői közül ezuttal Krúdy Gyula kerül sorra, aki „Nyíri csend“ cím alá foglalt elbeszéléseiben (347. sz.) mély poézissal rajzolja a Nyírség életét, igazi magyar levegőben igazi magyar alakokat állítva elének. A régi magyar irodalom remekei közül most Tóth Ede „Kintornás esalád“ ja jelent meg (349—350. sz.), a népszínmű mesterének ez erős drámaiságú munkája, mely mindig kedvenc műsordarabja vidéki társulatainknak. A külföldi irodalmak közül a régi római klasszikusok sorozata folytatódik a 346. sz. füzetben, mely Corneilius Tacitusnak, a nagy tör-

ténetírónak egyik legnevezetesebb munkáját, »Agricola életét« teszi közzé, Wirt Gyula új és jeles fordításában, kitűnő bevezetéssel és jegyzetekkel. — A modern irodalmak ismertetése körül is igen becses szolgálatot tesz a »Magyar Könyvtár« az angolok egyik legzseniálisabb új elbeszélőjének, Zangwillnak bemutatása által. A zsidó néplélek e nagytehetségű buvárától »A matrác-sír«-t közli, Heine utolsó éveinek egy megrendítő rajzát, valamint a Cionizmussal foglalkozó »Palesztinai zarándok«-ot. Ezt a füzetet (348. sz.) Gábor Andor ültette át nagyon sikeresen. Egy-egy szám ára 30 fillér; kapható bármely könyvkereskedésben vagy a kiadónál: Lampel R. (Wodianer F. és fiai) Andrassy-út 21., ahonnan bárkinek ingyen küldik meg a »Magyar Könyvtár« teljes jegyzékét.

Új zenemű. Az az óriási siker, amelyet Dankó Pista dalainak első kötete elért, valamint a számos felszólítás arra birta Nádor Kálmán budapesti zeneműkiadót, hogy a halhatatlan dalkirály dalaiból a második kötetet rendezze sajtó alá. Ez a második kötet ismét 50 szebbnél-szebb dalt fog tartalmazni, amelyek azonban nem azonosok az első kötetben megjelent dalokkal. Aki tehát a két kötetet megszerzi száz eredeti és különféle Dankó-dalnak lesz birtokában. A második kötet tartalmazni fogja Dankó Pista 12 hátrahagyott és eddig kiadatlan dalát, utolsó gondolatait. A második kötet karácsony táján jelenik meg, ára zongorára énekhanggal 4 K boltiárban, cimbalomra szöveggel 4 K, hegedűre 3 K. Előfizetéseket elfogad a kiadó (Budapest, IV. Károly-körút 8), zongorára és cimbalomra külön-külön 3 K 50 f, hegedűre 2 K 50 f-ért; a pénz előleges beküldése mellett a szállítási bérmentes.

X. Károlyról megemlékezőn a franciaia forradalom történetének bevezetésében, Carlyle mulatságosan leírja, mely szerepet játszott a hereg mint divathős 1789. előtt. Akkor a szűk nadrág volt divatban s két szolgának kellett ő fenségét az elegáns ruhadarabba belesegíteni. A középkornak egész nagyszerűsége, híte és babonája megújult, mikor az elegáns öreg urat Rheimsban megkoronázták. Egyenesen üztek belőle, hogy érintésével akarta gyógyítani a görvélyeseket. Béranger eleven esipdeső költészetének kapóra jött ez a korába nem illő király. Hiába fosztották meg állásától, hiába zárták el versei miatt, a visszavarázslott közepkor cimereivel és tömjénezésével Voltaire feléledt szellemét. Béranger körül az ifju romantikus iskolának nagytehetségű hősei küzdenek: Hugo Viktor, Lamartine, Sainte-Beuve, Balzac. A népies, a titokzatos és rémes akkor vonult be a francia irodalomba, melynek addig a mérsékelt szenvedély és józan okoskodás voltak jellemző vonásai. rrről a korról szól a Nagy Képes Világtörténetnek most megjelent 199. füzete. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőr-kötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Piaczi áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint	7.—	7-15
rozs	»	5-60	5-70
árpa	»	5-50	6.—
zab	»	5-20	5-30
fehérbab	»	8.—	8-20
tarkabab	»	6.—	6-50
hajdina	»	—	—
burgonya	»	—	—
lóher	»	50.—	55.—
bükköny	»	5.—	—

Nyilt-tér.*)

Van szerencsém ez uton tisztelettel meghívni barátaimat és ismerőseimet *Berger Paula* kisasszonnyal f. hó 8-án d. u. 2 órakor a helybeli izr. templomban tartandó esküvőmre.

Deutsch Herman.

Egy magyarországi bérlő levele.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész, es. és kir. udvari szállító unak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.
Naszály.

Van szerencsém itt e helyen köszönetemet kifejezni azért a csodás hatásért, mely az Ön kitűnő Vilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító teájának használata után nyilvánul. Evvel a teával egy süttöi asszonyt teljesen meggyógyítottam, habár ezt az asszonyt már háromnegyed év óta a környék legjobb orvosai gyógykezelték és már lemondottak az életéről. Ezen kura által a tea oly kedvelt lett itt a környéken, hogy Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 7. bizonyosan nagy mennyiséget ad el a süttöi gazdáknak.

Az én házamban is megtörtént, hogy egy nálam alkalmazott fiatal ember oly éles eszűfájdalmakat érzett, hogy se kezét, se lábát mozgatni nem tudta, de az ön teájából három csomagnak elhasználása után teljesen meggyógyult. Én is használok ezt a teát kétszer évente és megvagyok győződve, hogy az nekem jót tesz.

Mégegyszer a gyógyultak leghálásabb köszönetét kifejezve, maradok kitűnő tisztelettel

Hohldampf Mihály
bérlő Naszályban. u. p. Totis,
Magyarország.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, es. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 K a raktárból, 1 posta küldemény 15 csomag 24 K bérmentve az Osztrák Magyar monarchia posta állomásaira.

Idült torok- és gégefőhurutnál fényesen bevált a
Rohitschi „STYRIA“
FÖRRÁS
gargalizáló viznek.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Alapított 1878 évben.
Kitüntetve az ezredéves kiállításon 1896.

Alulírott vagyok bátor a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy az **Ujváros-utca 24. sz.** alatti raktárban készletben tartok minden, a legújabb styl és színben saját műhelyemben készült

cserép kályhákat, kőszén-, fa-, coaks stb. tüzelésre, töltő- és szabályozható, huzamosan égő kályhákat, öntött vas vagy samotte betéttel, úgy szinte cseléd lakhoz szükséges egyszerű szemes kályhákat, csinos kivitelben s jutányos ár mellett.

Elvállalom továbbá bármiféle rajz és szín szerinti kályhák, kandallók, takaréktűzhelyek, kerti állványok, virágvázák stb. elkészítését.

Javításokat a legnagyobb gonddal eszközöltek s jutányosan számítok.

Szíves megkeresést kérve maradtam tisztelettel

PITTERMANN ISTVÁN
agyag kályha készítő.

Amerika.

Indulás Havre-ből minden szombaton. Utijegyek a

francia vonalnál.

Jó és olcsó átszállítás. Kitűnő ellátás borral és likőrrel. Bővebb felvilágosítást ingyen ad a

francia vonal.

Bécs, IV. Weyringergasse No 8.

Epen most jelent meg a „**Borászati Lapok**“ zsebnaptára az 1904. évre

írta dr **Drucker Jenő** a »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének« igazgatója és a »Borászati Lapok« felelős szerkesztője.

Minden szőlősgazdának nélkülözhetetlen, mert mindent tartalmaz, amit a gyakorló szőlős gazdának tudnia kell.

Ára díjmentes küldéssel **3 K 20 fillér.** Igen díszes, tartós kiállítás. Terjedelmes jegyzéknapló, notesz, táska és irón mellékelve!

Kapható a »**Borászati Lapok**« kiadóhivatalában (Budapest IX. Üllői-ut 25.) és minden könyvkereskedésben.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét **E 473** jelige alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.**

Aki egy csésze jó teát akar inni, kérje mindenütt a világ legfinomabb és legjobb teáját és ez az

INDRA TEA.

Kína, India és Ceylon legfinomabb teának keveréke. Valódi csak eredeti dobozokban kapható. Raktárak a plakátokon olvashatók.

Fernolendt

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcreme** világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan.** Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szintet kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 12.** Mindenütt kapható.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyere-ménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** „ főnyereményt a 74366. „ „
a **90.000** „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény jut és egy hatalmas összeget;

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyeremény **400.000.** 1 à **200.000.** 2 à **100.000.** 1 à **90.000.** 2 à **80.000.** 1 à **70.000.** 2 à **60.000.** 1 à **50.000.** 1 à **40.000.** 5 à **30.000.** 3 à **25.000.** 8 à **20.000.** 8 à **15.000.** 36 à **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — 75 vagy korona 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy korona 3.—
 $\frac{1}{2}$ » » » 3.— » » 6.—; $\frac{1}{1}$ » » » 6.— » » 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás e napon kezdődik.

TÖRÖK A. ÉS TÁSA
BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a I. fiók: Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut II/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sors-jegyét a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélvegekben.) A nem tetsző törleendő.

Pontos cím: _____
 _____
 _____

Legkedveltebb, legtökéletesebb arctisztító és széplítő szerek: **AKÁCIA** KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor. -PUDER 1 " -SZAPPAN 1 " Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 gősszópló-készlet és 100 000 különf. kisebb g. gép üzemben.
Malomberendezésekre **KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.**
Kivánságra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánságra ingyen és bérmentve.

KATZER
szücemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szörmeárul az egész világra elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
és **HALHÓLYAG**
tucatszája 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi e szakma legjobb rangú csépe: **REIF J.** specialista. Bécs, Brandstätte 3. Árjegyzék ingyen.

Modern **BUTOR.**
Órlást választék háló-, ebédlő-, szalon- és uri-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol **NEMES és LENGYEL** butoriparosoknál **BUDAPEST,** IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok szeptember 1-ig. Úszókötések létesítése céljából (postadíj jótállásával) **ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI** Nemzetközi Czimirodájában Budapest, V., Nádor-utca 13. sz. Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az OSAN-szájvíz-esszencia 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb széplítő-szer üvege 1 frt. Ehez balzsamszappan 30 kr.
ROZSATEJ a legjobb és legégszűsző hajfestő-szer sötétszőke, barna és fekete. Ára frt 2.50
Janningene Prospektust ingyen és bérmentve küld: Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kéltintetve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyógyszertárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nővelő internátus benulakó növendékek részére. Bizonyítványai államéránysek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Bővebb felvilágosítást ingyen ad **Röser János, igazgató.**

INTERNATIONAL SZÖRVESZTŐ
néhány sorát használat után az arczról és kézaról a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerháza Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.
Mi helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN** (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ** folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, széplíti. Üveg 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld.
KERPEL gyógyszerháza Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után teljes készpénzfizetéssel:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : 6.50%-a 34 : : 6. : -a
22 : : 8. : -a 25 : : 7. : -a
15 : : 9.80%-a 15 : : 8.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.
Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől. Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi **Gyógy-cognacját,** mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.
Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér. Kapható gyógyszerházakban és minden elsőrangú üzletben.
Vezérképviselő: **Sattler József, Nagykanizsán.**
A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Oh jaj!
Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak **Egger mellpasztillái,** az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár: **„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR** Budapest, V., Váci-körút 17.
Éljen!
Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Dr. Klein Lajos,** Sümegen: **E. Dervarics István,** Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerházakban.

Köhögésben szenvedő kísértse meg a köhögést csilláptító és kellemes ízű **Császár Mell-bonbont.**
2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szól mellette és hogy sikerrel használható köhögésgénel, katarrusnál és elnyájkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

Schicht-szappan
„szarvas” vagy „kulcs”
Jegygyel
legjobb, legkládósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.
Mindenütt kapható!
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

PURGO

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott árrakon
SERÉNYI
órás és ékszerész
Budapest Erzsébet-körút 28. l. em.
Főközlöt: II. Fő-utca 21. sz.
Képes árjegyzék
ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozásjárték főfelárultó helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

PURGO

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 8 cs. és kir.
fensége József főb. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO

Angol, francia, magyar és német egyenlő tanúkat által rendelve és ajánlva, mint a legenyhébb hashajtó.

PURGO

A legenyhébb kiűnő izd hashajtó még eseselemeknek is adható. 25 czkorka ára 1-korona.

HOMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, sziv-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűdés, elmezavar ellen.
E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos.
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. L. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW YORK palota.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KEREFESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült nagyítások!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
nien, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztálya,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 frittól feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sürcsar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLASCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvégyszer, hányinger, fejfé-
jás, gyomorhajók ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 4 korona. Póztán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytár,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélőtől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolott, regényes hegyi utak. Szigoruan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Halottak napjára
sirgyertyák és
poháröntések
a legnagyobb választékban és
olcsón kaphatók
őzv. Nagy Ferenczné
szappanos üzletében.
Körmendi-utca, Kovács István házában.

Egy jó házból való fiu
tanoncul felvétetik
Unger Antal könyvnyomdájába.

Hirdetmény.
Gróf Széchenyi Béla ur őnagy-
méltósága pölöskei erdőgazdaságánál
(Zalamegye, vasuti állomás Zalaszent-
mihály és Bak)
68 hold bükk-, cser- és gyertyánfából
álló szálas erdő
eladó.
Bővebb felvilágosítással szolgál
Bernard Vilmos főerdész
Bak (Zalamegye).

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. CO. RT.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házszer, a mely már több mint
24 év óta megbízható bedörzsölésűl alkalmaztatik
kószvényél, csúznál és meghűlésnél.
Lúttés. Silányabb utánzatok miatt bevásárlástör
óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cze-
jegyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznel
Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
csaaz. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

ÜZLET ÁTADÁS.

Zalaszentivánban egy fél-századot meghaladó idő óta fenálló, jó forgalmu

mészárszékemet

más oldalról való elfoglaltságom miatt hajlandó vagyok átadni.

Bővebb felvilágosítást készséggel adok

KLUGER IGNÁCZ

zalaszentiváni lakos.

IFJ. STETKA PÉTER

okleveles mérnök

mérnöki irodája

Zalaegerszeg, Kossuth Lajos-utca

(Botfy-féle ház)

Elvállal földméréseket, tagosításokat, parcellázásokat, gazdasági épületek, lakóházak tervezését; szakértői szemléket, becsléseket.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerzeit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőzés, gyomorégés, melyek idült gyomorban leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szíverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vériány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszertárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatincez, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgotthárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Boba, Középbisztricez, Pincze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszertáraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszer-tárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszertárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

H i r d e t m é n y.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenharmadik Sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1903. nov. 19. és 20.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1903. dec. 16. és 17.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1904. jan. 12., 13. és 14.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Huzás: 1904. március 23-tól április 20-ig.			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben korona (Egy millió)			
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000				
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000				
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000				
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000				
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000				
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000				
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000				
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000				
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000				
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500	A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak húzzatik ki, kapja a jutalmat. 1 600000 600000 1 400000 400000 1 200000 200000 1 100000 100000 1 80000 80000 1 60000 60000 1 50000 50000 1 40000 40000 2 30000 60000 2 25000 50000 4 20000 80000 5 15000 75000 25 10000 250000 50 5000 250000 405 2000 810000 760 1000 760000 1140 500 570000 30600 200 6120000 33.000 nyer. és jut. korona 10,555.000			
3500 nyer.	Korona 263000	4500 nyer.	Korona 528000	5000 nyer.	Korona 916500				
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1904. február 9., 10. és 11.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1904. március 3. és 4.							
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona						
1 á	90000	1 á	100000						
1 á	30000	1 á	30000						
1 á	20000	1 á	20000						
1 á	15000	1 á	15000						
3 á	10000	3 á	10000						
5 á	5000	5 á	5000						
8 á	2000	8 á	2000						
10 á	1000	10 á	1000						
120 á	500	120 á	500						
4850 á	170	4850 á	200						
5000 nyeremény	Korona 1120500	4000 nyeremény	Korona 1076000						

Az I. osztály huzása 1903. november hó 19. és 20-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1903. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.